

в країнах середнього класу. Особливостями мюзиклів є відкритий естрадний «посил», демократичність. На відміну від театральних творів, де взаємодію персонажів направлено в основному на сценічне спілкування акторів між собою, актори мюзиклу розігрують дію «на зал». Сюжет мюзиклу, як правило, наповнений яскравими персонажами, активним темпоритмом розвитку сюжету, який рельєфний з ліричною лінією. У мюзиклу є чіткі принципи: близько 20 музичних номерів, короткі сцени між ними. Отже, можемо зробити висновок: популярність мюзиклу зумовлена актуальною тематикою, національним колоритом, видовищністю, застосуванням прогресивних технологій, які відповідають запитам глядача.

Жанр мюзиклу нині посідає важливе місце у світовій музичній культурі. Серед сучасних популярних українських мюзиклів — «Гуцулка Ксеня» (2019), Колядки на Кудрявці (2023), «Вечори на хуторі біля Диканьки» (2001), «За двома зайцями» (2003), «Сорочинський ярмарок» (2004).

А. Ребрик

СПЕЦИФИКА ДЖАЗОВОЇ ВОКАЛЬНОЇ МУЗИКИ

A. Rebryk

SPECIFICITY OF VOCAL JAZZ MUSIC

Джазова вокальна музика — це не просто жанр, а цілий світ емоцій, імпровізації та взаємодії виконавця з музикою. Вона зародилась у США наприкінці XIX ст., і з того часу не припиняє розвиток. Особливість джазового вокалу полягає в його свободі — вокаліст не просто співає задану мелодію, а постійно видозмінює її, додаючи свої акценти, варіації та навіть спілкуючись з інструментами за допомогою голосу.

Історія джазового вокалу бере початок з афроамериканської культури, де музика була способом висловлення почуттів і переживань. Джерелами натхнення для ранніх джазових вокалістів стали блюз, спиричуел та госпел. Блюз заклав основу для виразного та емоційного звучання. Саме тут з'явилися перші елементи мікротонального співу та характерної «розмовної» манери виконання. Спиричуели внесли традицію багатоголосого виконання та сильний емоційний компонент, що відчувається і в сучасному джазі. Госпел сформував особливий спосіб подачі вокалу — експресивний, наповнений душею та піднесенням.

У 1920–1930-х роках джазова вокальна музика набирає популярності. Перші відомі співаки, такі як Бессі Сміт, Мамі Сміт, Луї Армстронг, починають активно експериментувати з манерою співу, додаючи скет — техніку, де вокаліст імітує звуки інструментів. Це стало справжньою революцією в джазі, оскільки вперше голос почали сприймати не просто як носій тексту, а як повноцінний музичний інструмент.

У 1930–40-х роках, під час епохи свінгу, вокалісти починають виступати з великими бігбендами. У цей час популярними стають Френк Сінатра, Елла Фіцджеральд і Біллі Холідей. Вокал стає більш вишуканим, співаки активно використовують фразування, складні ритмічні зміщення, гру з динамікою та емоційним забарвленням голосу.

Наступний крок — епоха бібопу (1940–50-ті рр.), коли джаз ускладнюється. З'являється багато інструментальних імпровізацій, а вокалісти змушені підлаштовуватися під швидкі темпи та складні гармонії. Це вимагає від виконавців

віртуозності, швидкості мислення та ідеального володіння голосом. Саме в цей період утверджуються такі виконавці, як Сара Воан, Нат Кінг Коул, Кармен МакРей, які роблять джазовий вокал по-справжньому технічним мистецтвом.

З 1960-х рр. джаз змішується з іншими стилями, такими як блюз, рок, поп та електронна музика. Це призводить до появи нових напрямів, зокрема джаз-ф'южну та соул-джазу. Виконавці починають експериментувати не лише з гармоніями та ритмікою, але й з ефектами обробки голосу, додаючи реверберацію, електронні фільтри та семплування голосу в реальному часі.

На сьогодні джазовий вокал залишається одним з найскладніших та найвиразніших напрямів вокального мистецтва. Основними його особливостями є:

- фразування зі змінами темпу та ритму, додаванням несподіваних акцентів, із створенням унікального стилю виконання;
- імпровізація — головна відмінність джазового вокалу від інших жанрів. Виконавець може змінювати мелодію в реальному часі, варіювати текст і «спілкуватися» з інструментами;
- скет — техніка, з використанням звукоімітації співаками інструментального звучання (саксофону, труби тощо);
- темброва гнучкість — вокальне виконання хриплим, чистим, м'яким або різким голосом залежно від емоційного забарвлення пісні.

Джазовий вокал також передбачає взаємодію з ансамблем. Це означає, що виконавець не просто виконує пісню, а слухає та реагує на гру музикантів, створюючи унікальне звучання в кожному виконанні. Саме тому джазові концерти майже ніколи не звучать однаково, навіть якщо в репертуарі ті ж самі композиції.

Сучасний джазовий вокал продовжує розвиватися, поєднуючи традиції з інноваціями. Популярні вокалісти, такі як Даяна Кролл, Грегорі Портер, Нора Джонс, використовують класичні джазові техніки, але додають до них елементи попмузики, електронного звучання та навіть хіп-хопу.

Джазовий вокал — це постійно змінювана сфера мистецтва, яка дозволяє виконавцю виразити свої емоції максимально природньо та індивідуально. Він поєднує в собі техніку, свободу та глибоку музичальність, що робить його одним із найцікавіших та найскладніших стилів вокального виконання.

О. Іващенко

ФЕНОМЕН ГРУПЫ “THE HARDKISS” В УМОВАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Y. Ivashchenko

THE PHENOMENON OF “THE HARDKISS” BAND IN THE MODERN UKRAINIAN MUSIC INDUSTRY

Історія зародження та становлення українського електро-поп-рок гурту “The Hardkiss” бере свій початок у 2011 р., який залишається для сучасної української музики кризовим. Перші сходинки музичних чартів, зокрема YouTube платформи, продовжує посідати російська музика, що не дає українським артистам повною мірою розкрити свій творчий потенціал. Попри виклики в сучасній музичній індустрії, гурту вдалося знайти свого відданого слухача та стати одним з найуспішніших рок-колективів.